

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Societatea geografică română.

Dilele aceste și-a ținut ședințele sale anuale societatea geografică română.

Scriind într'un număr de mai înainte al fôiei noastre despre academie, am amintit, că științele naturale și reale au fost, până în anii din urmă, puțin cultivate la români și abia acum a început a se desvolta și pe acest teren o activitate mai mare. Din cauza acesta și la academie numai mai târziu s'a înființat în realitate secțiunea științelor naturale-reale, pe când secțiunea istorică și literară funcționează dela întemeierea academiilor.

Dintre științele aceste cea mai puțin cultivată a fost și este geografia. Afară de manualele de școlă, abia se află un număr mic de studii mai mici sau mai mari, cari se se ocupe cu descrierea geografice generale sau cu descrierea țărilor și ținuturilor locuite de români.

În timpul din urmă însă s'a început a se cultiva și știința geografică în măsură mai mare și îmbucurătoare și acesta se datorează în locul prim societății geografice române.

Societatea această deși tânără, dezvoltă o activitate continuă și neobosită întru ajungerea scopului ei, care este, precum arată și numele, de o parte a cultiva știința geografică în genere, ér de altă parte a provoca și a face studii pentru a cunoșce sub toate raporturile România și țerele învecinate, locuite de români, a răspândi aceste cunoșcințe și a storni interesul publicului față de această știință reală și frumoasă.

Societatea geografică română s'a înființat în anii '70, dar în timpul războiului româno-ruso-turc din 1877/8

mulți din membrii ei au trecut Dunărea în Bulgaria cu armata și din cauza acesta precum și în urma evenimintelor politice mari, ce au urmat după război, i se paralizase încâtva activitatea. După cinci ani, la 1882 își începe însă din nou activitatea și o continuă cu zel și succes până acum, progresând și lăgându-și cercul de lucrare din an în an.

Afară de publicarea buletinelor sale anuale, în cari se cuprind multe și interesante studii geografice și afară de conferințele științifice ale membrilor ei, societatea geografică română și-a câștigat un merit foarte mare prin aceea, că a inițiativă la compunerea de dicționari geografice după județe. Societatea a publicat și publică premii pentru scrierea acestora parte din mijlocele proprii, parte prin munificența unor mecenai. Astfeliu sub auspiciile și la inițiativa ei s'au descris în formă lexicografică aproape toate județele din România, contribuind prin acesta foarte mult la răspândirea cunoșcinței pământului României și adunând materialul pentru un dicționar geografic al țării întregi.

Vedând frumosul progres, ce se face în privința aceasta în România, nu se cuprind durerea, știind că la noi nu se face aproape nimic pe acest teren și nu s'a făcut nici până acum. Noi nu avem baremi o descriere a Ardealului și a altor ținuturi din patrie, locuite de români, n'avem monografii, cari se se ocupe în special cu vre-un ținut, nu dicționari geografice. Lite-ratură geografică a Transilvaniei, destul de bogată, este germână și magiară; unele descrieri și studii se află și în limbile engleză și franceză, românesci însă nu sunt. Noi credem, că ar fi timpul suprem să imităm pe frații nostri din România și nisuițele vo-

ștințelor geografice române. Inițiativa s'ar putea lua sau din partea „Asociațiunii transilvane”, s'au să se înființeze o societate cu menire specială de a aduna date geografice din toate unghiurile țerei noastre și a descrie după ținuturi munții și văile frumoasei noastre patrii, ruinele de cetate și tradițiile ce se lăgă de ele, apoi poporul cu porturile lui interesante, datini locale etc. Terenul este foarte neglijat și mari merite și ar câștiga aceia, cari ar începe a-l cultiva.

Despre ședințele din 13 Martiu a. c. și dilele următoare ale societ. geogr. „Timpul” face următoarii raport scurt: Ședințele societății geografice s'au deschis Sâmbăta 13 Martiu, la orele 8 jum. séra, în sala senatului, sub președința M. S. regelui, asistat de A. S. regală principele Ferdinand și de d. general Manu, vice-președinte.

D. G. Lahovari, secretarul general al societății, a dat cetire raportului asupra mișcării geografice din țera și Europa în cursul anului precedent.

În urmă s'a dat cuvântul d-lui profesor Gr. Ștefănescu, care a vorbit despre impresiunile sale de călătorie la castelul Rüşmor din Anglia.

D. G. Dem. Teoderescu, a vorbit despre o carte veche din 1493, intitulată „Cronica din Nürenberg”.

D. profesor Gr. G. Tocilescu a comunicat însemnatele sale rezultate asupra cercetărilor valorilor lui Traian din Dobrogea. Savantul nostru arheolog a arătat, că sunt trei valuri: valul mare, mic și acelu de pêtre delă Cerna-Vodă la Constanța.

La orele 11 și un sfert ședința a fost ridicată.

A doua ședința a fost deschisă tot sub președința M. S. regelui.

D. Gr. Tocilescu a dat cetire raportului asupra dicționarilor geografice, prezentate la premii.

Premiul de 1000 lei dat de M. S. regele a fost acordat dlui Serafim Ionescu, revisorul județului Sucéva pentru dicționarul geografic al județului Sucéva.

Premiul de 500 lei dat de dl A. N. Lahovari, ministrul afacerilor străine a fost acordat dlui institutor Alecsandrescu, pentru dicționarul geografic al județului Vâlcea.

Premiul de 500 lei, dat de societatea geografică, a fost acordat dlui institutor Proviianu, pentru dicționarul județului Ialomița.

D-l de veietori general anunță, că pentru anul viitoriu M. S. regele a binevoit a da un premiu de 1000 lei pentru dicționarul geografic al județului Putna.

Di Gr. Tocilescu dă un premiu de 500 lei, care împreună cu acei 500 dați de cetitate, va forma un premiu de 1000 lei pentru dicționarul județului Constanța.

P. S. Sa episcopul Ghenadie de Argeș dă un premiu de 1000 lei pentru dicționarul geografic al județului Olt.

În urmă se dă cuvântul d-lui Ionescu Gion, care vorbește despre Dacia Caterinei a II.

Conferința d-lui Gion a fost foarte interesantă și mult aplaudată.

Di Burada vorbește despre călătoriile sale la români din Bithinia, ér dl inginer Kiru asupra rectificării cursului râurilor mari ale țerei.

M. S. regele a felicitat pe toți conferențiarii.

Ședința a fost ridicată la orele 11 jum.

FOIȚA.

Drumul de fer.

(Înceiere.)

Cel brun continuă:

— „Ce ore fericite au fost acelea frate. Dar nu au durat mult, căci ne apropiam de gara, unde eu trebuia să me dau jos, să părăsesc pe Laura, pe când eu ași fi mers așa cu ea până la capătul lumii... Precum am observat fața Laurei asemenea se întristase. Ne-am mângâiat însă, cu o revedere apropiată, căci i-am promis, că le voi cerceta acasă la ei, deși e o cale destul de lungă, dela noi din nordul Transilvaniei, până în România, unde locuiau, căci éta am uitat să-ți spun, că părinții Laurei erau ardeleni și trecuseră cu 15 ani înainte, când Laura era mică, în România. Era departe, dar scii frate, amorul nu prea vrea a cunoșce de-părțare.

„Da, da”, duse cel blond scurt, privind îndelurat spre ușă. Eu din asta am dedus, că el se uită, nu cumva i-a venit din întâmplare și lui idealul pe coridorul trenului. Pe coridor însă nu era nimic atrăgător; numai câți-va domni și dame mai bătrânore, ace-

ste precum se vede apoi, nu l'au impresionat, cu toate, că și acestia sunt atrăgători în felul lor, numai nu așa cum ar fi voit pôte densul.

Cel brun întrerupse tăcerea, ce se făcuse pe un moment și continuă vorbirea lui. Cel blond vedând, că nu se mai arată nimic din ce aștepta el pe afară, suspină încă una și făcând niște mișcări molatice cu capul, din sus în jos, își ținti privirea asupra amicului seu, care duse:

„Trenul se oprî, ér eu luându-mi adio dela Laura și dela mama sa m'am coborit. La despărțire mi s'a părut, că ochii Laurei jucau în lacrimi, dar ce să faci, dacă așa e sôrtea, trebuie să întrerupi chiar și cele mai dulci momente din viață, de cari, dacă ar depinde dela tine, nu te-ai despărți nici odată.

„Încât e, pentru cele de acasă trebuie să scii, că unchiul meu preste câteva zile a murit. De moștenit am moștenit vre-o câteva mii de floreni și aceste, spun drept, mi-au prins bine, căci m'au scăpat din multe încercături.

„Abia s'au împlinit vre-o patru, cinci săptămâni dela despărțirea mea de Laura și îmi ardea inima de dorul ei. Da, căci era o fire atât de dragălașă, încât nu o puteam uita. Și e și astăzi foarte drăguță; de altcun sperăm, că o să se cercetezi, și atunci te vei convinge însuși.

„Acum să gat odată cu istoria mea.

„M'am dus la ei acasă. Să fi vădut frate bucurie la revedere, dar nu, tu nu-ți poți nici închipui, căci nu ai trecut prin evenimente de aceste. Am stat o săptămână acolo. Ne-am aflat așa de bine la olaltă — eu și Laura, încât nu se puteam despărți. Într'o zi îi spun, că o să plec în ziua următoare; când a aușit asta ea se făcu palidă ca cera.

— „Ce-ți este downișoră?” o întrebai eu.

— „Nimic” duse ea scurt, dar pe față ei se vedea o tristeță adâncă.

— „Dar trebuie, că te supără ceva de plângi.”

— „Apoi scii domnule — duse ea în naivitatea ei copilărească — îți spun sincer, că mi-e tēmă, că n'o să ne mai întelnim nici când.”

De aci ne-am încins apoi într'o conversație foarte întinsă și scii ce rezultat a avut asta? — A doua zi séra ne-am logodit.

La despărțire apoi Laura nu a rămas întristată, căci scia, că ne vom revede érași în curând.

„Preste șese luni ne-am cununat și éta-me căsătorit acum.”

„Se vede, că ai nimerit bine — duse cel blond — căci esti vesel și îndestul.”

„Ah, — răspuse celalalt — Laura este un ânger și acum lăgână un îngerăș mic.”

— „Cum, ai și un băiat?”

— „Da, frate, am și sunt fericit.”

— „O bată-te norocul, cine ar fi gândit înainte cu trei ani numai, că tu te vei însura.”

— „Nici eu frate n'am gândit, că cum și unde îmi voi găsi norocul și fericirea..

Atunci se auș fuerătură și trenul se oprî îndată. Era stațiunea Y. și eu trebuia să me dau jos. Nu sciu ce vor fi mai vorbit cei doi amici, pôte să fi spus și celalalt vre-o istorie de a lui din tinerețe, dar eu nu am fost fericit să o pot auși.

La stațiunea Y. trebuia să aștept mai bine de o ôră. După ce mi-am aședat gemantanul și șatulele, m'am gândit mai serios la istoria aușită și mi-a părut cam curiosă în felul ei.

Dacă voiți să o scii și mai pre lung, n'aveți decât să întrebați pe domnul cel brun soțul meu de călătorie. Eu meditând mi-am dîs, că éta drumurile de fer, pe lângă înlesnirile de călătorie ce ni le fac, mai servesc câte odată și de loc de convenire pentru inimi iubitoare... dar adio, n'am timp să ve mai spun ce ași vrea, căci clopotul trenului meu a sunat și nu voi să rămâi la gara Y.

Sibiu, Martiu, 1893.

Margareta Moldovan.

Revista politică.

Pe când presa opozițională măgără se ocupă din incidentul sârbilor catolice cu situațiunea actuală și luptă pe guvernul, acuzându-l, că nu stă pe base sigure și că nu e în stare să realizeze, ceea ce a promis, vine și presa guvernamentală să constate, că în adevăr problema guvernului e grea, de aceea se nu se mire nimenea dacă lucrurile se desvâltă așa de încet. Constata însă presa guvernamentală, că nu se vor face în curând schimbări radicale în situațiunea internă a Ungariei, cu toate că opoziția precipităză lucrurile, ca să-și potă ajunge mai curând scopul.

Ocupându-se cu actuala situațiune și ziarul săsesc din Sibiu „Sieb. D. Tageblatt“ o descrie cu colorile cele mai negre. Nici odată n'a fost încurcatură mai mare în viața și în referințele poporilor Ungariei ca și acum, niciodată n'a fost nemulțămirea mai mare, er credința și speranța într'un viitor mai bun n'a fost nici odată mai mică.

Nimenea nu scie cu siguranță încărâ merge naia statului ungar, nimenea nu scie, unde e limanul mântuitoriu; ea trece printre stânci primejdioase și amenință a se cofunda în adâncime. Cestionata fôie trece apoi în revistă întreaga desvôltare dela 1867, desfășură evenimentele de tristă aducere aminte din era lui Tisza, sdrorbitoriul naționalităților, face compasație cu regimul lui Szapary, condamnă decădița parlamentarismului ungar, arată corupțiunile, certele confesionale și constată, că la serbările pascilor din 1893 icôna vieții publice a regatului ungar e colorită de tot cu negru.

În urma odiôsei afaceri Panama, contele de Paris a dat un manifest, în care dice între altele următoarele: Afacerea Panama se potă considera ca un proces, care a făcut senzația, a luminat țera asupra valorii acelor bărbați, cari guvernăză de câțiva ani. Silit de o lege nemilôasă a trăi în străinătate, eu simt cu atât mai dureros ceea ce potă strica Franței. Drépta scandalizare a bunilor cetățeni me face să marchez monarchiștilor, prin câteva cuvinte atitudinea, ce li-o dictăză patriotismul. Sunt vremuri seriose. Camera și-a pierdut ori ce încredere. Fiecare ședintă o confundă mai adânc înaintea opiniei publice. Guvernul n'are forța de a valora înăuntru puterea publică, nu are autoritatea de a reprezenta în afară cu demnitate politica națională. Fiecare om cinstit simte necesitatea de a se uni pentru

a desvolta ultima putere. Acestor ômeni cinstiți se le întindă monarchiștii mâna lor și se le dea exemplu. Monarchiștii se nu respingă nici un fel de alianță, reclamată de libertatea religiunei, ci se dea să înțelgă Franței, că singur monarchia potă se creze un guvern tare și statornic, care se voiescă binele public și care se pună sfârșit rătăcirilor, de cari e bantuită ați Franța. Numai monarchia potă se preveni turbuările materialiste, ce amenință. Am firma credință, că Dumneșu nu va lăsa, ca Franța să cadă jertfă a decăderii și pustiirii.

Circulara Rusiei asupra afacerilor din Bulgaria, pe care ministrul de externe din Petersburg a adresat-o tuturor reprezentanților sei din străinătate, referitori la schimbările, ce se pregătesc în constituțiunea bulgară este de cuprinsul următoriu:

Am onôre a alătura aci Escelenției Vostre un exemplariu al comunicatului oficial, prin care guvernul imperial a creșut de cuvînță a-și exprima părerea asupra modificării articolului 38 al statului din Tirnova prin marea Sobranie, convocată în acest scop de guvernul din Sofia.

Noi, refusând de a recunôce un regim, căruia îi lipsesc sancțiunea legală și pe care l'am socotit în totdeuna dăunătoriu intereselor națiunei bulgare, am ascultat de considerante de o ordine superioră, care au fost cu desăvârșire justificate prin fapte.

Modificarea uneia din dispozițiunile principale ale statului din Tirnova, care spune, că prințul Bulgariei cu excepțiunea primului prinț ales, va trebui se recunôscă confesiunea națională ar avé dacă ar fi să fie primită de Sobrania cea mare, nisce urmări pe cari ori-cine le potă prevedé.

Trebuie mai înainte de toate să se observe, că o hotărâre ca acesta întrucât privește cestiunea dinastică e în principiu contestabilă, deore ce tratatul din Berlin n'a instituit în principat nici o dinastie.

Articolul 3 al acestui tratat dispune, în adevăr, că „prințul va fi ales liber de poporațiune și va fi întărit de înalta Pôrtă cu aprobarea puterilor“. Articolul adaugă că: „în cas de vacanță a demnității princiare, alegearea va avea să se facă în acele-ași condițiuni și cu acele-ași forme“.

În întregul acestor dispozițiuni nimic nu dă imputernicirei prințului un caracter ereditariu. Rusia de altfel nu numai ca putere semnatară a tratatului din Berlin, crede, că trebuie să-și ridice vócea în împrejurările actuale. Pe când pe de o parte mă

sura propusă de guvernul din Sofia ofensăză adânc simțul religios al națiunei bulgare, ea va fi spre stricăciune și operei de liberare, pentru care Rusia nu și-a cruțat sângele. Procederea celor cari guvernăză astăzi în principat e cunoscută. Potă vor reuși să-și ajungă scopul. Dar pe de altă parte e datorita noastră să stigmatizăm după cuvînță o întreprindere, menită a falsifica desvôltarea liberă a vieții naționale, înălțurând principiile și tradițiunile istorice, cari îi servesc de basă. Nici o putere n'ar rămâné nepăsătoare în fața unui adevărat atentat în poțtriva ordinellucrurilor, pre care Rusia și-a dat silința a o cimentă cu cele mai mari jertfe. Și de sigur nu pentru acesta a întemeiat Rusia cu ar mele principatul, pentru-ca să prindă rădăcini în Bulgaria regimul actual. Incredințați, că actuala încălcare în consciința populațiunei bulgare n'ar puté să aibă decât urmări fatale, ne am socotit de o datorie să atragem atențiunea acelor, cari ar fi destinați a le suferi. Guvernul imperial va aștepta în linisce ca viitoriul să-i dea dreptate. Sunteți autorizați a comunica acesta circulară guvernului, pe lângă care suntețiacreditați.

Adunarea generală a institutului „Albina“.

Adunarea generală a „Albinei“ s'a ținut, Vineri, în 31 Martiu n. e. c. fiind prezenți 25 acționari, cari au reprezentat 593 acțiuni și 194 voturi.

Din raportul consiliului de administrare dăm în estras următoarele:

„Anul 1892, în puterea produselor sale extraordinare va rămâné un an epocal în analele institutului nostru.

Este primul an, în care și fondul general de rezervă, ajuns la suma statărită de fl. 100,000, contribue la dividendă, dar tot și primul an este, în care, în urma dispozițiunilor d-vostre din anul trecut, considerabile resurse trec deadreptul la fondul special de rezervă, și cu toate acestea, beneficiul net ne pune în plăcută pozițiune de a urca dividenda cu 2%.

Ramii principali ai operațiunilor noastre: escomptul de cambii și împrumuturile țărănesce pe obligațiuni cu cavenți (creditul personal țărănesc) au crescut cu aproape un milion, er depunerile, cari la 31 Decembre 1891 treceau peste cinci milioane, deși în decursul anului am redus etalonul intereselor lor cu 1/2% au scădut numai cu fl. 200,000, un lucru de tot neînsemnat și în situațiunea financiară favorabilă, carea a dominat întregul an,

binevenit pentru noi, cari astfel în cursul întregului an n'am avut a ne lupta cu abundența de numărare, din contră atât capitalele proprii, cât și considerabile capitale străine le-am putut fructifica cu bun succes, realizând un profit net cu fl. 17,000 mai mare decât în anul precedent; er fondul special de rezervă, creat prin concludusul d-vostre Nr. VI din anul trecut, din resursele ce le-ați destinat spre alimentarea lui, deși în cursul anului am achitat din el dubioșele de fl. 7976.56 cr. dela fl. 10,000 — cât era la adunarea generală de an, a crescut până la 31 Decembre la considerabila sumă de fl. 41,685.96 cr.

La efectele publice am realizat un câștig de fl. 17,656.42 cr., care conform destinațiunii sale s'a contat la fondul special de rezervă.

După un așa început, reșimatiți pe scrupulositatea și soliditatea cu care se compune bilanțul nostru, sperăm că între împrejurări normale fondul special de rezervă, de fl. 200,000, care în raportul nostru prevedem il contemplasem a l puté crea cel mult în 10 ani, îl vom crea cu mult mai îngrabă și în scurt timp ne vom vedé duplicat capitalul social fără ca se fi apelat deadreptul la punge acționarilor.

Ținând cont de situațiunea generală financiară, și consecuenți tradițiunilor noastre, ca de fructele labôrei noastre să se bucure și clientela noastră, în anul acesta am redus etalonul intereselor la escompt și la împrumuturile mici ipotocate cu 1%, ceea-ce după starea de astăzi va împuțina profitul net cu preste fl. 10,000 la an în favorul debitorilor, și astfel împrumuturile cambiale se escomptăză astăzi le institutul nostru, după bonitatea și categoria lor, cu 5 1/2—7% interese, fără nici o provisiune, er împrumuturi noué ipotocate mai scumpe decât cu 6% nu avem.

Cu deosebită satisfăcțiune și totodată cu mulțămită amintim la acest loc, că filiala de aici a băncii austro-ungare, la care în anul espirat am escomptat neasemnat mai mult decât în trecut, totdeuna ne-a întimpinat cu totă prevenirea.

Și de astădată suntem necesitați să Ve notificăm o pierdere durerosă.

Domnul Ioan G. Ioan din Brașov, a încetat din viață la 11 Iuliu 1892.

Dece ani a stat decedatul în serviciul institutului, parte ca dirigent, parte ca delegat al Direcțiunii la filiala din Brașov, ba dela 1 Iuniu până la ultima Decembre 1885 a condus și centrala ca director interimal, er dela adunarea generală din 1887 până la ziua morții sale a făcut parte și

Poesii populare

din Tera-Oltului (jurul Avrighului) adunate de „Ioan“.

(Urmare din Nr. 28)

Numai dor de n'ar mai fi
Eu aș mai puté trăi,
Dar dorul dela mândra
M'ajunge totdeuna,
Totdeuna pân' în prânđ
De dorul mândri m'aprinđ,
Totdeuna pân' în cină,
Oftez și plâng din inimă.

Dómnă la inima mea
Este-o negurice grea,
Nici odată nu se ia,
Plouă Dómnă și răsună
Dór îmi faci inimă bună,
Plouă Dómnă prin senin,
Dór îmi faci voia deplin.

De-ai fi mândro de român
Puneți-aș gurița'n sîn,
Dar nu esti de legea mea,
Ne-am iubi și n'om puté.

Am un bade dus departe
I-aș scrie și nu sciu carte,
I-aș trimite, n'am pe cine,
Merge-aș eu, dar mi rușine,
I-aș trimite eu pe lună
Dorul meu ca să il spună,

Luna e disc rotundor
Nu i-a spune, că mi dor,
I-aș trimite eu pe stele
Nu i-a spune, că mi jele.

Câte rele's pe pământ
Tóte m'au mâncat pe rënd,
Câte's rele și nu-s bune
Tóte m'au bătut pe lume.

Pe la noi pe sub pădure
Să duce-o nevastă'n lume,
Nevastă dela Bănat,
Fugită dela bărbat,
Cu pruncul nebotezat,
Nevasta mergea cântând
Și pruncuțul ei plângând
Nevasta din graiu grăia
Pruncule taci pe-aicia,
C'aici e pădure mare
Și ne-or eși hoți'n cale.
Nici vorba n'o isprăvia
Hoți în cale le eșia,
Și din graiu așa grăia:
Nevastă, nevasta noastră
Pune pruncul la pământ
Și hai cu noi la hoți,
Să trecem în un isvor
Să țaiem un pâlțisor,
Să facem un legănel
Să punem pruncul în el,
Și cine-l va legăna,
Vântul când va trăgăna,

Și cine mi-l va scâldea
Ploia când va ploua,
Și cine mi l'a mai unge
Ninsórea când il va ninge.
Și mergea cât mai mergea
Și de Dunăre că-mi da,
În Dunăre s'arunca
Și din graiu așa grăia:
Decât rôba hoților
Mai bin' hrana pescilor
Și rugina petrilor.

Murș, Murș apă lină
Treci m'în țeră străină,
Dar' ai grije cum mă treci
Cum mă treci să nu me'neci,
C'a trecut un diecel,
Cu căciuliță de miel,
Și mi-o fost ibovnicel,
Si-o rēmas să-l jelesc eu,
În trei luni cu trei cununi,
Și'n trei dragi de sêrbători
Cu trei cununiți de flori,
Și'ntr'un an și jumătate
Cu haine negre'mbrăcate.

La temniță, la Boiță
Stau doi frați tare legați,
Tot în bente ferecați,
Și's cu mânil'e cătuși
Cu trei lăcate pe uși,
Unul e Ioan Gâténul
Și unul Codrea sêrmanul.

Muma Codri că venia
Și'n ușa temniții ședea,
Codrea că mi-o aușia,
Și din graiu așa-mi grăia:
Maică măiculița mea,
Ia'n dute la domni, te rógă
Ca pe min' să me slobódă,
Că eu de când că robesce
Pe de-oparte 'ncărunțesc,
Pe de altă putreșesc.
Măsa la domni se ducea
Și din graiu așa grăia:
Domnilor, cinstiților
Și cinstiți de Dumneșu
Să ve mai cinstesc și eu
Slobodți pe Codrea meu,
Că el de când că robesce
Pe deoparte 'ncărunțesc
Pe de alta putreșesc.
Domni din graiu îmi grăia:
Nevastă dute acasă,
Că mâne în prânđul mare
Când es domni la preumblare,
Pe Codrea l scot la 'nsurare,
Nănașul e din Belgrad,
Nevasta-i din Teligrad.
Măsa la Codrea mergea
Și din graiu așa grăia:
Codreo, Codreo, dragul maicii
Domni din graiu o grăit
Și așa s'o sfătuit,
Că mâne la prânđul mare

din consiliul de administrație. Cu zel neobosit și cu cunoștințele sale comerciale a contribuit mult la dezvoltarea filialei noastre din Brașov.

Ve rugăm să dați espusiune la procesul verbal durerii ce cu toții o simțim pentru pierderea decedatului

Locul devenit vacant prin mórtea dlui Ioan G. Ioan s'a suplinat în sensul §. 37 din statute în mod interimar, cu domnul Simeon Damian, avocat în Brașov, așând d-vóstrá a-l îndeplini definitiv astăzi prin alegere.

După ordinea vechimei es din consiliul de administrație domnii Iosif St. Șuluțiu și George Pap, deci de astădată se vor alege trei consilieri în direcțiune și anume succesorul dlui I. G. Ioan cu mandat pe un an, ér ceialalt pe 6 ani.

Acum dați-ne voie să ve espunem mișcarea operațiunilor principale în anul 1892, și comparațiunea lor cu acelea ale anului precedent:

Depunerile: cu 31 Decembre 1892 au fost în sumă de 4.867,979 fl. 41 cr. cu 211,270 fl. 42 cr. mai puțin decât în anul precedent.

Escomptul de cambii: starea portofoliului cu finea anului 1892 a fost de 2.928,799 fl. 55 cr. față de anul precedent o creștere de 438,844 fl. 61 cr.

Credit personal țărănesc: cu 31 Decembre 1892 a fost acordată suma de 1.282,116 fl. 43 cr. față de anul precedent o creștere de 423,520 fl. 03 cr.

Imprumuturi hipotecare: în 31 Decembre 1892 au fost în sumă de 1.470,386 fl. 88 cr., o creștere de 40,422 fl. 15 cr. față de anul precedent.

Credite cambiale cu acoperire hipotecară: cu 31 Decembre 1892 au fost acordate în sumă de 517,526 fl. — față de anul precedent mai puțin cu 2713 fl. 10 cr.

Credite de cont curent: cu finea anul 1892 au fost în sumă de 187,763 fl. 99 cr., o scădere de 2718 fl. 33 cr. față de anul precedent.

Imprumuturi pe efecte publice (Lombard): la finea anului 1892 au fost în sumă de 80,687 fl. 53 cr., față de anul precedent mai puțin cu 63,403 fl. 72 cr.

Scrisuri fonciare cu 5%: cu 31 Decembre 1892 au fost în circulațiune 1.038,000 fl. o creștere de 464,000 fl. față cu anul precedent.

Scrisuri fonciare cu 6% (sistate): cu 31 Decembre 1892 au fost în circulațiune 249,700 fl. —

Pe tin' te scot la 'nsurare,
Nănașul e din Bělgrad
Nevasta-i din Tēligrad.
Măică, măicuța mea
Mare ești, puțin pricepi,
Că mâne din prânđu mare
Cănd es domni la preumblare
Ei mă scot la spânđurare,
Nănașul e sängele,
Nevastă-mi sunt furițele.
Maico măicuța mea
Ian dute la noi acasă
In funduțu grajdului
La căpuțu Brézului,
Și-l înfrână'n două frēne,
Și-l înșelă'n două șele
Și-l închingă'n două chingi
Și mi-l adă mie aici.
Nici vorba nu isprăvia
Și de calul nimeria,
Și ce tamul' l lega,
Fierele se descuia
Ușă'n patru se crepa
Codrea afară că eșia
Și călare se punea,
Și la domni că se ducea
Și din graiu așa graia:
Sănătate domnilor
Sănătate de veți vrea
Că mi-e calea p'aicia. (Va urma.

Mișcarea cassei.

Intrate la centrală	11.648,329 fl. 93 cr.
" la sucursală	3.495.899 " 75 "
Suma intratelor	15.144,229 fl. 68 cr.
Eșite, la centrală	11.626.739 fl. 31 cr.
" la sucursală	3.496.195 " 93 "
Suma eșitelor	15.122,935 fl. 24 cr.
Totala sumă a intratelor și eșitelor	30.267,164 fl. 92 cr.

Reviementul în giro-conto al bancii austro-ungare a fost în anul espirat de 7.696,165 fl. 46 cr., ér revirementul prima-notei a fost de 8.211,443 fl. 29 cr.

Din bilanțul general al anului 1892 resultă că:

Suma activelor institutului este	cu 1.299.666 fl. 21 cr., ér suma venitului brut	cu 18,777 fl. 07 cr. mai mare decât în anul premergătoriu.
----------------------------------	---	--

Subtrăgēnd din venitul brut al an. de	462,618 fl. 64 cr.
totalul eșirilor cu	376,131 " 27 "
resultă un profit net al anului de	86,487 fl. 37 cr.
cu 17,350 fl. 55 cr. mai mare decât în anul precedent.	

Distribuirea profitului net.

Relativ la distribuerea profitului net de ne luăm voie a face următoarea propunere:

1. Sese dea acționarilor dividenda de 5% după capitalul social de fl. 300,000 provēdută în § 62 din statute 15,000 fl. — cr.

2. Restul de . . . 71,487 fl. 37 cr. sē se împartă cum urmēză:

a) 16% tantiema statutară (§. 62, lit. b c, d,) pentru membrii consiliului de administrație, directorul esecutiv și oficialii institutului 11,437 fl. 92 cr.

b) Aduș oficialilor institutului ca re-lut de cuartir 2,415 fl. 39 cr.

c) 6% pentru scopuri culturale și de binefacere 4,289 fl. 22 cr.

d) Supravidendă acționarilor 30,000 fl. — cr.

e) Fondului de pensii al funcționarilor institutului 6,000 fl. — cr.

f) Fondului special de rezervă 17,344 fl. 84 cr.

Suma 71,487 fl. 37 cr.

Primită acēstă propunere dividenda anului 1892 va fi de 15 fl. de acțiune, egală cu 15% a valórei lor nominale, fondul special de rezervă va ajunge la cifra de 59,030 fl. 80 cr., ér cel de pensii al funcționarilor institutului la 62,805 fl. 25 cr.

Vē cerem și de astădată autorizarea, cu cerutul pe 1 Iuliu a. c. sē-l putem rēscumpēra imediat după adunarea generală. —

Propunerea direcțiunii a fost primită unanim și astfel dividenda s'a ficsat cu 15%.

Suma de 4,289 fl. 22 cr. destinată pentru scopuri culturale de binefacere s'a hotărât a se distribui astfel:

1. „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ în scopul creării alor 10 stipendii à fl. 50 pentru elevele internatului împreunat cu scóla sa civilă de fete fl. 500.—

2. Scólei civile de fete a „Asociațiunii transilvane“ pentru trebuițe curente " 500.—

3. Scólei elementare de fete a „Reuniunii transilvane“ pentru trebuițe curente " 300.—

4. Stipendiū pentru un student la cursul comercial de abiturienți " 500.—

5. „Reuniunii române de cântări din Sibiu " 100.—

6. Secțiunii Sibiu a „Reuniunii carpatine transilvane“ în scopul edificării unor case de cură climatică pe muntele „Păltiniș“ " 200.—

7. „Reuniunii carpatine transilvane“ în scopul înființării unui muzeu carpatin transilvan " 50.—

8. „Reuniunii transilvane pentru științele naturale din Sibiu“ în scopul edificării unui muzeu " 100.—

9. Institutului pentru îngrigirea morboșilor în Sibiu " 100.—

10. „Reuniunii pentru înfrumșetarea orașului Sibiu“ " 50.—

11. „Reuniunii igienice din comitatul Sibiu“ " 50.—

12. „Reuniunii pompierilor din Sibiu“ " 50.—

13. Gremiului comercial din Sibiu în scopul susținerii unui curs practic de contabilitate fl. 50.—

14. Institutului pentru alimentarea seracilor din Sibiu (dați deja) " 50.—

15. Pentru tipărirea manualelor de instrucțiune la scóla comercială română din Brașov " 500.—

16. Internatului „Reuniunii femeilor române din Brașov“ " 100.—

17. „Reuniunii pompierilor din Brașov“ " 50.—

18. „Reuniunii pentru înfrumșetarea orașului Brașov“ " 50.—

19. Societății academice „România Jună“ în Viena " 50.—

20. Societății academice „Petru Maior“ în Budapesta " 50.—

21. Nenorociților prin foc din Măgarei (dați deja) " 50.—

22. Fondului studenților mizeri din Blaș " 50.—

23. Fondului pentru ajutorarea studenților morboși dela gimnasiul român din Brașov " 50.—

Mai departe adunarea a realeș de membrii în direcțiune pe domnii Iosif St. Șuluț, și George Pop de Bășesci, ér în locul avocatului I. G. Ioan, a ales pe dl avocat din Brașov Simeon Dămian. —

Noutăți.

Limba națională oprită în biserică.

Fóia „Czas“ serie: Archiepiscopul cardinal Schönborn a dat ordin ca în toate bisericile din Praga și diecesa aceea să nu se esecute decât în limba latină unele cântări bisericesti. Mulți credincioși au părăsit măchniți bisericile. Mai multe parohii și chiar consilii comunale au înaintat proteste energice.

* * *

Misiunea ecsreginei Natalia. Scirile din Belgrad spun următoarele: In cerurile intime de aici se vorbesce, că Milan ar fi înduplecat pe Natalia să călătorēscă în Crimea la mătasa sa Moruzzi și face-cerea sa acolo s'o folosēscă pentru a petrecere a acolo s'o folosēscă pe paterul a fete-ore visită părechii imperiale rusesci. Țarul și țarevna vor merge în Crimea dīlele aceste. Natalia va aduce mulțămite părechii imperiale rusesci pentru interesul ce-i pórtă și o va ruga să spriginēscă pe regele Alecsandru în domnia sa.

* * *

Invitare la proouctiunea și petrecerea colegială arangiată de „Societatea sodalilor români din Brașov“. Producțiunea se va ține Luni în 29 Martiu (10 Aprile) 1893, adóua dī de Pasci în sala „Hotelului central Nr. 1“.

Programă:

1. Musica.
2. „Marșul cântăreților“, de C. G. Porumbescu, esecutat de corul sodalilor.
3. „Peneș curcanul“, de V. Alecsandri, declamat de V. Gal.
4. „Cât te-am iubit“.
5. „Merșcu boccegiu“, canțoneta de V. Alecsandri, esecutată de D. Căpățînă.
6. Musica.
7. „Negorul și Nerodul“, de A. Pan, declamată de G. Gal.
8. „Uite mamă“, de G. Dima, esecutată de corul sodalilor.
9. Musica.
10. „Cine a câștigat“, comedie într'un act, prelucrată de A. Vlaicu.

După producțiune urmēză dans, înce-pēnd cu „Călușerul“ și „Bătuta“
Intrarea de persónă 60 cr.
Inceputul la 7 óre sēra.

Comitetul societății sodalilor români

— Casina română din Reșinari invită la producțiunea teatrală împreunată cu dans, ce se va ține Luni 29 Martiu (10 Aprile) a. c. Inceputul la 7 óre sēra.
Venitul curat este destinat pentru fondul casinei.

Prețul de persónă 50 cr., de familie 1. fl. Oferte marinimóse se primesc cu mulțămیتă și se vor cuita pe cale dīaristică.

Program:

1. Pētra din, comedie într'un act.
2. Cărlanii, vodevil într'un act.
3. Petrecere cu joc.

Comitetul arangiator.

Cestiuni scolare.

Scrierea epistolelor în scóla de băeți și fete.

Scrierea epistolelor jócă un rol fórte însēmnat și estins în societate. Și dacă omul ar fi în ori-ce stare și pozițiune, va trebni să se folosēscă de scrierea de epistole. Incepēnd dela cel din urma de țeran, ce ține de córnela plugului, până la filosoful, ce cu nopțile întregi își sfarmă capul — fiecare om trebuie să vină la convingerea, că a ne deplinde încă în scóla cu scrierea epistolelor, e un ce absolut necesariu. Pentru-că cine e muratoriu, și ajungēnd fie și nime în etate de 10 ani ori mai mult, și sē nu vină în pozițiune a-și comunica cu altul ce e absent dorințele sale, trebuițele, cugėtările, necășurile și durerile, planurile sale față de venitoriu — cu un cuvēnt tot ce póte sē-l preocēta? Și totuși atât de vitreg se practēză în scólele nóstre populare, cu fórte rari escepțiuni — scrierea epistolelor, încât trebuie să rămăi uimit. Dēci și sute de elevi părăsesc scóla populară fără de a putē scrie o epistolă de dai Dóme. Imputarea fórte justă că: „nu scie scrie nici o epistolă“, durere, se aplică, cu dreptul la fórte mulți cari au crescut câte 6—8 ani în scólele nóstre. Mulți deduc dela modul cum e scrisă o epistolă la gradul de cultură, ce posedescrietoriul epistolei.

Avem înaintea nóstră o epistolă réu scrisă, idei incurcate, nici o formă la ea: atunci avem înaintea nóstră un barometru, carele arată nivoul de cultură pe carele stă scrietoriul. Avem înaintea-ne epistole scrise de scolari, ori de ómeni din popor, ne putem face închipuire despre scóla, ce o are. De însēmnat e, că nu se procede cu atăta strictetă în dejudecarea asupra unei epistole, când ea e scrisă de un bărbat, ca și atunci când e scrisă de o femeie.

Lucru se esplică ușor. Pe când la bărbați lucrările scripturistice luate atât în general cât și în special sunt fórte vari; pre atunci în femeii sunt putea dīce la 99% lucrările scripturistice se reduc cu preferință la scrierea epistolelor. De aceea sē și recere dela dēnsele mare grijă și multă diligență în scrierea epistolelor. Din acest motiv în scólele de fete trebuie să se pună pond deosebit pe instruirea elevilor în ce privesc scrierea epistolelor.

Trebue a se lua în considerare și cercul de idei, cari pot sē preocupe pe o femeie, și carele difere mult de cercul ideilor unui bărbat. Alte sunt dorințele, alte trebuițele, altul e modul de cugetare a femeiei. Femeia și are propria individualitate, și de acēsta trebue să se țină cont. Cu cât un învățetoriu ori învățetoresă va cunosce mai profund individualitatea ele-velor, cu atât mai mult și mai bine va sci sē alăgă materialul pentru lucrările scripturistice, ce au sē îndeplinescă elevii. Materialul bine ales, bine predat elevilor va descepta înteres și iubirea de a lucra corect.

(Va urma.)

Loterie.

Sămbătă, 1 Aprilie, 1893 n.

Budapesta: 52 5 21 75 65

Bursa de Viena și Pesta.

Dia 30 Martiu n. 1893.

Table with columns for Viena and B.-Pesta, listing various financial items and their values.

ad Nr. 28/1893 protopresb. [44] 1-3

Concurs repetit.

Nevindu-se în urma concursului publicat în Nr. 116 și următorii din anul 1892 ai „Telegrafului român“ nici un concurent calificat pentru întregirea parohiei de classa a III-a Găbud, tractul protopresbiteral gr. or. al Turdei, pe basa înaltului ordin consistorial din 12 Ianuarie a. c. Nr. 8633/1892 B., prin acesta se publică nou concurs pentru întregirea susnumitei parohii cu termen de 15 zile dela prima publicare.

Venitul împreună cu acest post conform statorirei sinodului parohial din 9 Ianuarie 1891 este de 242 fl. 50 cr.

Reflectanții la acest post au a-și aterne până la termenul de mai sus cererile de concurs instruite conform regulamentului pentru parohii, oficiului protopresbiteral mai jos semnat per Gyeres, în Agârbiciu.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Turdei, în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Agârbiciu, 26 Februarie, 1893.

Petru Roșca, protopresb.

Nr. 570-1893.

[44] 1-2

CONCURS.

În cercul silvanal al Seliștei s'a sistemizat în mod provisor un post de practicant silvanal, ca ajutor lângă silvicultorul suprem cercual Rudolf Gaibel pe timp de 5 ani cu salariu anual de 400 fl. (patru sute floreni).

Cereri de competență bine instruate să mi se asternă până în 15 Maiu a. c. n. Seliște, în 29 Martiu 1893.

Pentru pretorul suprem:

Malmer, pretor.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1892.

Main table containing train schedules for various routes: Budapesta-Predeal, Copșa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraș, Budapesta-Arad-Teiuș, Murăș-Ludoș-Bistrița, Simeria (Piski)-Petroșeni-Lupeni, Arad-Timișoara, Ghiriș-Turda, Sighișoară-Odorheiu, Careii-mare-Zelău, Budapesta, gara de vest-Orșova-Verciorova, Cucurdea-Oșorheiu-Reg. s.ș., Simeria (Piski)-Hunedoara, Brașov-Zernești, Brașov-Chezd-Oșorheiu.

Nota: Órele însemnate în stânga stațiilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orele de noapte

Redactor responsabil Silvestru Moldovan.

Editura și tipariul tipografiei archidieceșane.